

เรื่อง ภาวะสังคมไทยไตรมาสสาม ปี 2563

ภาวะสังคมไทยไตรมาสสาม ปี 2563 มีความเคลื่อนไหวทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ มิติคุณภาพของคน อัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับสูง ขณะที่ผู้มีงานทำก็มีชั่วโมงการทำงานลดลง หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และด้านสุขภาพ พบว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังลดลง มิติความมั่นคงทางสังคม คดีอาญาลดลง การเกิดอุบัติเหตุทางบกลดลง มิติด้านความเป็นอยู่และพฤติกรรมของคน การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังลดลง นอกจากนี้ ยังมีการนำเสนอสถานการณ์ทางสังคมที่น่าสนใจ ได้แก่ ความพร้อมของระบบสาธารณสุขไทยกับการรับมือการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และสถานการณ์ปัญหาแม่วัยรุ่นในประเทศไทย รวมทั้งการเสนอบทความเรื่อง “ผลกระทบของ COVID-19 ต่อความยากจน”

อัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับสูง และชั่วโมงการทำงานยังลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะกระทบต่อรายได้ และความเป็นอยู่ของครัวเรือนในด้านต่างๆ อีกทั้งแรงงานจบใหม่ แรงงานอายุน้อย และมีการศึกษาสูง ยังมีปัญหาการว่างงานเป็นจำนวนมาก

อัตราการว่างงาน ไตรมาสสาม มีผู้ว่างงานทั้งสิ้น 7.4 แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงานเท่ากับ 1.90 เท่าเดียวกับร้อยละ 1.95 จากไตรมาสที่แล้วซึ่งเป็นช่วงที่มีการแพร่ระบาดของ COVID-19 **รุนแรง แรงงานอายุน้อยและการศึกษาสูงมีปัญหาการว่างงานมากกว่าคนกลุ่มอื่น** เมื่อพิจารณาอัตราการว่างงานตามระดับการศึกษา พบว่าผู้จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีอัตราการว่างงานสูงสุดร้อยละ 3.15 สูงสุดตั้งแต่ปี 2554 รองลงมาเป็นระดับ ปวช. และ ปวส. ร้อยละ 2.79 และ 2.73 ตามลำดับ ขณะเดียวกันแรงงานที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี และ 20-24 ปี มีอัตราการว่างงานสูงขึ้นในไตรมาสนี้เช่นกันที่ร้อยละ 9.4 และ 7.9 ตามลำดับ **ชี้ว่าแรงงานที่มีการศึกษาสูงและอายุน้อยเป็นกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง แรงงานในระบบมีการว่างงานเพิ่มขึ้น** จากข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม พบว่า ผู้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานมีจำนวน 4.88 แสนคน คิดเป็นอัตราผู้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานต่อผู้ประกันตนภาคบังคับที่ร้อยละ 4.4 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนที่ร้อยละ 3.5 ทั้งนี้ การว่างงานในระบบที่ยังเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสที่แล้ว ขณะที่การว่างงานในภาพรวมค่อนข้างทรงตัว **ชี้ให้เห็นว่าแรงงานในระบบเมื่อตกงานจะเคลื่อนย้ายไปทำงานนอกระบบเพิ่มขึ้น** อาทิ ประกอบอาชีพอิสระ หรือทำเกษตรกรรม ซึ่งจะมีผลต่อผลิตภาพแรงงาน **การว่างงานชั่วคราวปรับตัวลดลง** ขณะที่ข้อมูลจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีสถานประกอบการขอใช้มาตรา 75 จำนวน 1,387 แห่ง ครอบคลุมแรงงาน 3.3 แสนคน ลดลงจากไตรมาสก่อนที่มีจำนวน 7.9 แสนคน

การจ้างงานในไตรมาสสาม ปี 2563 เพิ่มขึ้น โดยผู้มีงานทำมีจำนวน 37.9 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันในปี 2562 เป็นการเพิ่มขึ้นของการจ้างงานนอกภาคเกษตรกรรมที่ร้อยละ 1.8 ตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีการเปิดเป็นปกติมากขึ้น ประกอบกับฐานการจ้างงานนอกภาคเกษตรในช่วงเดียวกันปีที่แล้วลดต่ำลงมาจากผลกระทบการส่งออกที่หดตัวและมีการใช้กำลังการผลิตลดลง ทั้งนี้ สาขาที่มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นได้แก่ สาขาก่อสร้าง การขายส่งและขายปลีก การขนส่ง/เก็บสินค้า ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 4.6 และ 3.3 ตามลำดับ แต่สาขาการผลิตยังคงหดตัวร้อยละ 1.4 ต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 6 ซึ่งนอกจากคำสั่งซื้อที่ลดลงแล้ว อุตสาหกรรมเหล่านี้ยังได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

และการแข่งขันกับต่างประเทศ สำหรับภาคเกษตรกรรมแม้ว่าจะอยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก แต่เนื่องจากในหลายพื้นที่ของประเทศยังคงประสบปัญหาภัยแล้ง ทำให้การจ้างงานภาคเกษตรกรรมลดลง ร้อยละ 0.1 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

แม้แรงงานจะมีงานทำแต่ไม่ได้เป็นการทำงานอย่างเต็มที่ ดังจะเห็นได้จากชั่วโมงการทำงานเฉลี่ย ลดลงจากช่วงเดียวกันปีที่แล้วจากจาก 43.5 ชั่วโมง/สัปดาห์ เป็น 41.6 ชั่วโมง/สัปดาห์ และจำนวนผู้ที่ทำงาน ล่วงเวลาหรือผู้ที่ทำงานมากกว่า 50 ชั่วโมง/สัปดาห์ลดลงร้อยละ 19.7 ซึ่งจะส่งผลต่อปริมาณผลผลิตและรายได้ ของแรงงานที่อาจจะลดลงตามชั่วโมงการทำงานที่ลดลง ซึ่งจะกระทบต่อเนื่องไปถึงกำลังซื้อของครัวเรือน

ประเด็นที่ต้องติดตามด้านแรงงาน จากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ที่กระทบต่อ ตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาสก่อน แม้จะมีสัญญาณการปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นในไตรมาสที่สามนี้ แต่ยังมีประเด็นที่ต้องติดตามในระยะต่อไป ดังนี้ (1) **ความสามารถในการควบคุมการแพร่ระบาดระลอกที่สอง** ปัจจุบันรัฐบาลได้ดำเนินมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และเริ่มเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติให้สามารถเดินทางมายัง ประเทศไทยได้ภายใต้ข้อกำหนดทางสาธารณสุข แม้มาตรการดังกล่าวจะมีข้อดีต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ แต่ต้องมีการเฝ้าระวังอย่างเข้มงวดทุกขั้นตอนในการคัดกรองนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเดินทางเข้า ประเทศเพื่อมิให้เกิดการแพร่ระบาดรอบสองซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และการจ้างงานที่รุนแรงยิ่งขึ้น (2) **การเข้าร่วม มาตรการจ้างงานของรัฐ** ปัจจุบันรัฐบาลมีมาตรการที่ส่งเสริมการจ้างงานกับกลุ่มผู้ตกงานและกลับต่างจังหวัด และกลุ่มเด็กจบใหม่ที่มีปัญหาการว่างงานสูง อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการและแรงงานยังเข้าใช้มาตรการ ดังกล่าวน้อย โดยเฉพาะโครงการให้เงินอุดหนุนกับผู้ประกอบการที่มีการจ้างงานเด็กจบใหม่ มีสถาน ประกอบการแจ้งความจำนงใช้มาตรการนี้แล้ว 88,564 ตำแหน่ง แต่มีแรงงานลงทะเบียน 57,096 คน ซึ่งอยู่ ระหว่างการจัดทำข้อตกลงโครงการฯ 4,114 ฉบับ (ข้อมูล ณ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2563) (3) **ผลกระทบจาก ภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อการจ้างงานภาคเกษตรกรรม** โดยปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563) สถานการณ์อุทกภัยได้สร้างความเสียหายต่อครัวเรือนและพื้นที่การเกษตรอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงต้นไตรมาสที่ ปัจจุบันมี 35 จังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม โดยเฉพาะภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ การเกษตรเสียหายแล้วกว่า 1.99 แสนไร่ และ (4) **คุณภาพชีวิตของแรงงาน** การว่างงานและการลดชั่วโมง การทำงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้แรงงานได้รับรายได้ลดลง และอาจส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงคุณภาพชีวิต ของแรงงาน ความสามารถในการชำระหนี้ และปัญหาความยากจน

จากสถานการณ์และประเด็นข้างต้น การส่งเสริมให้ตลาดแรงงานมีความยืดหยุ่นมากขึ้น อาจช่วยบรรเทา ผลกระทบที่เกิดขึ้น และช่วยให้แรงงานปรับตัวได้มากขึ้น ซึ่งสามารถดำเนินมาตรการเพิ่มเติมเพื่อบรรเทา ผลกระทบได้ ดังนี้ (1) **การส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพอิสระมีเงินทุนและมีสถานที่ค้าขาย** อาทิ การส่งเสริม ให้มีตลาดนัด หรือ Street Food ในแต่ละพื้นที่และชุมชน ซึ่งจะช่วยเพิ่มช่องทางในการทำอาชีพ และสร้าง รายได้ให้แรงงานโดยเฉพาะกลุ่มแรงงานนอกระบบได้มากขึ้น (2) **การเร่งรัดการดำเนินงานโครงการภายใต้ พ.ร.ก. เงินกู้ฯ** ที่ได้รับอนุมัติไปแล้ว จำนวน 202 โครงการ เพื่อให้เกิดการสร้างงาน จ้างงาน และสร้างรายได้ ตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการจ้างงานเป็นระยะเวลา 3-12 เดือน จำนวน 3.4 แสนตำแหน่ง และ (3) **การส่งเสริมการพัฒนาทักษะทั้งผู้จบการศึกษาใหม่เพื่อให้พร้อมที่จะทำงาน และผู้ที่เคยทำงานมาแล้ว หรือมีงานทำให้มีทักษะเพิ่มขึ้นหรือมีทักษะใหม่ที่จะทำให้สามารถปรับเปลี่ยนงานได้** กลุ่มผู้จบการศึกษาใหม่ ที่เข้าสู่ตลาดแรงงานแต่ยังไม่สามารถหางานได้ ควรได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมที่จำเป็นในการทำงาน อาทิ ทักษะด้านภาษา ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเจรจาต่อรอง สำหรับผู้ที่เคยทำงานมาแล้วหรือทำงานอยู่ ต้องพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง โดยการประชุมเวทีเศรษฐกิจโลกปี 2020 (World Economic Forum 2020) ระบุทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน อาทิ ทักษะการใช้เทคโนโลยีในการคิดวิเคราะห์ ทักษะในการแก้ปัญหา

ที่ซับซ้อน ทักษะในการให้บริการหรือการมีจิตใจในการให้บริการที่ดี ทักษะการบริหารจัดการทางการเงินและทรัพยากร ทักษะความเป็นผู้นำและการมีอิทธิพลทางสังคม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

หนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัว ขณะที่คุณภาพสินเชื่อยังต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

สถานการณ์หนี้สินครัวเรือนในไตรมาสสองปี 2563 มีมูลค่า 13.59 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 ชะลอลงจากร้อยละ 4.1 ในไตรมาสก่อน และคิดเป็นสัดส่วนต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 83.8 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักมาจากการหดตัวของเศรษฐกิจอย่างรุนแรง รวมถึงมูลค่าหนี้ครัวเรือนที่ยังคงเพิ่มขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงความเปราะบางทางการเงินของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบหรือมีความเสี่ยงทางรายได้และการมีงานทำจากวิกฤตทางเศรษฐกิจและการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่เกิดขึ้น ขณะที่ภาพรวมคุณภาพสินเชื่อยังมีความเสี่ยงและต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด โดยจากข้อมูลยอดคงค้างหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นไตรมาสสองปี 2563 มีมูลค่า 152,501 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 19.7 และมีสัดส่วนร้อยละ 3.12 ต่อสินเชื่อรวม ลดลงจากสัดส่วนร้อยละ 3.23 ในไตรมาสก่อน โดยเป็นผลจากมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้และการผ่อนปรนเกณฑ์การจัดชั้นลูกหนี้ที่ทำให้ภาพรวมคุณภาพหนี้มีสถานการณ์ดีขึ้น

แนวโน้มหนี้สินครัวเรือนในไตรมาสสาม ปี 2563 คาดว่า ความต้องการสินเชื่อมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการผ่อนปรนมาตรการควบคุมการระบาดและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ปรับตัวดีขึ้น เช่นเดียวกับสัดส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP รวมถึงยอดคงค้างสินเชื่อต่อคุณภาพ (NPLs) ที่มีแนวโน้มปรับสูงขึ้นได้ตามภาวะเศรษฐกิจที่หดตัวและสัญญาณการฟื้นตัวที่ยังไม่ชัดเจน

ผลกระทบของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ต่อหนี้ครัวเรือนไทยถือเป็นวิกฤตที่สะท้อนและตอกย้ำถึงความเปราะบางทางการเงินและปัญหาเชิงโครงสร้างของครัวเรือนไทย จากการขาดหลักประกันและภูมิคุ้มกันในการรองรับความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ ซึ่งที่ผ่านมาภาครัฐและสถาบันทางการเงินได้มีมาตรการในการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบทั้งในกลุ่มลูกหนี้รายย่อยและกลุ่มธุรกิจ ซึ่งในระยะต่อไป หากระยะเวลาของมาตรการช่วยเหลือสิ้นสุดลง และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัว จะเสี่ยงเกิดหนี้เสียเป็นจำนวนมาก และครัวเรือนอาจมีการก่อหนี้ในระบบมากขึ้น โดยเฉพาะการก่อหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค ดังนั้น จึงเป็นความท้าทายของทั้งภาครัฐและสถาบันการเงินในการออกแบบนโยบายการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนในสถานะของความไม่แน่นอนที่สูงขึ้น

การเจ็บป่วยโดยรวมลดลง แต่ยังคงต้องเฝ้าระวังโรคที่มีแนวโน้มจะพบผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นในช่วงฤดูหนาว

การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังลดลงร้อยละ 68.1 เป็นการลดลงในเกือบทุกโรค โดยโรคเฝ้าระวังในช่วงฤดูฝน อาทิ ผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ลดลงร้อยละ 93.4 ผู้ป่วยโรคปอดอักเสบลดลงร้อยละ 44.9 และผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกลดลงร้อยละ 34.4 สาเหตุเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้ประชาชนเฝ้าระวังและดูแลตัวเองมากขึ้น รวมทั้งการกักตัวเองอยู่บ้าน และการเว้นระยะห่างทางสังคม อย่างไรก็ตาม ยังคงมีประเด็นติดตามและเฝ้าระวังสุขภาพและโรคที่มีแนวโน้มจะพบผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นในระยะต่อไป จากการเข้าสู่ช่วงฤดูหนาว อาทิ โรคปอดอักเสบ โรคไข้หวัดใหญ่ และภัยสุขภาพ อาทิ การเสียชีวิตจากอากาศหนาว ปัญหาฝุ่น PM 2.5 รวมถึงโรคที่มีผู้ป่วยสูงขึ้น อาทิ โรค RSV และวัณโรค

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยี่ดลด

ไตรมาสสาม ปี 2563 การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยี่ดลดร้อยละ 5.5 โดยการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดลดร้อยละ 7.5 และการบริโภคบุหรี่ยี่ดลดร้อยละ 2.5 การดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยี่ดลดส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นมาตรการในระดับประเทศ ทั้งการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ การจำกัดการเข้าถึง การควบคุมการตลาด และมาตรการด้านภาษีและราคา ยังขาดการให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกการจัดการปัญหาระดับชุมชนท้องถิ่นที่อาจสร้างการเปลี่ยนแปลงได้โดยตรง เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับประชาชนและผู้บริโภค เข้าใจบริบททางด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของพื้นที่ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และชุมชนท้องถิ่น ร่วมกันเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาของพื้นที่อย่างจริงจังจนเกิดเป็นข้อตกลงร่วมของคนในชุมชน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยี่ดลดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คดีอาญารวมดลด แต่ยังคงต้องเฝ้าระวังกลุ่มเด็กและเยาวชนเข้าสู่วงจรการพนันได้ง่ายจากการโฆษณาผ่านช่องทางต่างๆ สถานการณ์การค้ามนุษย์ของประเทศไทยยังคงอยู่ในระดับ “Tier 2” ต่อเนื่องเป็นปีที่สาม

ไตรมาสสาม ปี 2563 คดีอาญารวมดลดร้อยละ 25.3 จากไตรมาสเดียวกันของปี 2562 โดยคดียาเสพติดดลดร้อยละ 27.4 คดีชีวิต ร่างกาย และเพศดลดร้อยละ 10.1 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินดลดร้อยละ 13.6 แต่ยังคงต้องเฝ้าระวังกลุ่มเด็กและเยาวชนเข้าสู่วงจรการพนันได้ง่าย โดยเฉพาะการพนันออนไลน์ที่มีความรุนแรงกว่าการพนันชนิดอื่นถึงสามเท่า ปัจจุบันมีหลายเว็บการพนันออนไลน์เปิดให้บริการเล่นการพนันต่างๆ ตลอดทั้งวัน โดยเข้าใช้งานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เล่นผ่านสมาร์ทโฟนหรือคอมพิวเตอร์ กลุ่มวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่เข้าสู่วงจรการพนันสูงที่สุดจากการพบเห็นโฆษณาที่มีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เชิญชวน ในส่วนของสถานการณ์การค้ามนุษย์ของประเทศไทยปี 2563 จากรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ (TIP Report) ปี 2020 ของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้จัดอันดับให้ประเทศไทยยังคงอยู่ในกลุ่ม “Tier 2” ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 โดยให้เหตุผลว่าประเทศไทยยังคงเพิ่มความพยายามอย่างสำคัญในการป้องกันแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์โดยรวมต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญต่อการดำเนินงานของประเทศไทย

การเกิดอุบัติเหตุและผู้เสียชีวิตดลด แต่ยังคงต้องเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุจากจักรยานยนต์ที่ยังสูงเป็นลำดับแรก

ไตรมาสสาม ปี 2563 สถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกและผู้เสียชีวิตดลดร้อยละ 2.7 และ 12.4 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อน สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากบุคคลสูงสุดคือ ขับรถตัดหน้ากระชั้นชิดร้อยละ 36 รองลงมาได้แก่ ขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดร้อยละ 35.6 สถิติการเกิดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ยังสูงเป็นลำดับแรก และกระแสดความนิยมการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ที่มีกำลังขับสูง เช่น รถบิ๊กไบค์มีมากขึ้น ทั้งยังพบการเกิดอุบัติเหตุบนถนนบ่อยครั้ง เพื่อลดอุบัติเหตุบนท้องถนน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เห็นความสำคัญกับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุของรถจักรยานยนต์ประเภทบิ๊กไบค์ด้วยการสร้างมาตรฐานสำหรับความปลอดภัยให้ผู้ขับขี่ รวมถึงการลดความเสี่ยงต่อการเกิดการบาดเจ็บหรือสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน

การร้องเรียนผ่าน สคบ. และกสทช. เพิ่มขึ้น

ไตรมาสสาม ปี 2563 สคบ. ได้รับการร้องเรียนสินค้าและบริการเพิ่มจากช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อน ร้อยละ 7.5 โดยการร้องเรียนด้านขายตรงและตลาดแบบตรงเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 35.2 เนื่องจากมีการรวมตัวร้องเรียนบริษัทธุรกิจขายตรงที่ฉวยโอกาสจากวิกฤต COVID-19 หลอกให้ร่วมลงทุน ขณะที่การร้องเรียนผ่าน กสทช. เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 จากช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อน โดยส่วนใหญ่เป็นเรื่องมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ

นอกจากนี้ ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการซื้อขายออนไลน์ข้ามประเทศ (Cross-Border E-Commerce : CBEC) ที่กำลังเติบโตไปตามการพัฒนาของนวัตกรรม การปรับตัวทางธุรกิจ และวิถีชีวิตของผู้คน ซึ่งส่งผลให้ห่วงโซ่การค้ามีความซับซ้อนมากขึ้น และเกิดช่องทางการเอาเปรียบผู้บริโภค เนื่องจากสินค้าที่นำเข้ามาในช่องทาง CBEC นั้นอาจมีปัญหาด้านคุณภาพ เพราะไม่ได้ผ่านการขออนุญาตจาก ออย. หรือผ่านการตรวจสอบคุณภาพจาก มอก. ทำให้อาจมีการผลิตสินค้าปลอม/เลียนแบบ สินค้าไม่ได้มาตรฐาน/ใช้งานไม่ได้จริง โดยอาศัยการทำการตลาดด้านราคาเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้บริโภค ซึ่งการดำเนินการเมื่อเกิดปัญหาจะมีความยากลำบาก เนื่องจากมีอุปสรรคทางด้านภาษา ระยะทาง หรือข้อจำกัดอื่นๆ ดังนั้น ควรมีมาตรการมากำกับดูแลเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคอย่างจริงจัง

ความพร้อมของระบบสาธารณสุขไทยกับการรับมือการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

การเปิดรับนักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ หรือ STV (Special Tourist Visa) เป็นมาตรการที่รัฐบาลดำเนินการเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในภาคการท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันได้มีการวางมาตรการและแนวทางด้านสาธารณสุขสำหรับชาวต่างชาติที่จะเดินทางเข้ามาอย่างเคร่งครัด และได้เตรียมความพร้อมทางด้านทรัพยากรทางการแพทย์ในด้านต่างๆ อาทิ **เวชภัณฑ์ทางการแพทย์** ได้แก่ ยาฟาวิพิราเวียร์ (Favipiravir) ซึ่งเป็นยาสำคัญตัวหนึ่งที่ใช้ในการรักษา หน้ากาก N95 ชุด PPE รวมถึง**สถานที่กักกัน**มากกว่าหนึ่งพันแห่ง ที่จำแนกเป็น State Quarantine (SQ) Alternative State Quarantine (ASQ) Local Quarantine (LQ) และ Organization Quarantine (OQ) ซึ่งกระจายอยู่ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ และสามารถรองรับผู้ที่ต้องเข้ารับกักตัวได้มากกว่า 46,000 คน นอกจากนี้ ยังมีเตียงจากห้อง Isolation room และห้อง AIIR-CU ในการรองรับกรณีที่ต้องเข้ารับการรักษาอีก 6,700 เตียง (ข้อมูล ณ วันที่ 13 กรกฎาคม 2563) อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการเตรียมความพร้อมของทรัพยากรสาธารณสุขในด้านต่างๆ แต่การรณรงค์ให้คนไทยดูแลป้องกันตนเอง เน้นย้ำแนวทางปฏิบัติในการควบคุมโรคต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชน เพื่อไม่ให้เกิดการตื่นตระหนก และไม่ยึดติดกับการปิดกั้นผู้ติดเชื้อในประเทศ อีกทั้งควรให้ความสำคัญกับมาตรการตรวจคัดกรอง แยกกัก กักกัน หรือคุมไว้สังเกต TTI (Testing-Tracing-Isolation) ซึ่งเป็นจุดคานงัดสำคัญในการรับมือและควบคุมเมื่อเกิดกรณีมีการแพร่ระบาด

สถานการณ์ปัญหาแม่วัยรุ่นในประเทศไทย

สถานการณ์อัตราการมีบุตรของวัยรุ่น (อายุ 15–19 ปี) ในประเทศไทยในภาพรวมลดลงจาก 51 คนต่อประชากร 1,000 คนในปี 2558 เหลือ 23 คนต่อประชากร 1,000 คนในปี 2562 อย่างไรก็ตาม ยังพบอัตราการมีบุตรของแม่วัยรุ่นมากในภาคเหนือและภาคใต้ โดยภาคเหนืออัตราการมีบุตร 42 คนต่อประชากร 1,000 คน ภาคใต้อัตราการมีบุตร 35 คนต่อประชากร 1,000 คน และอัตราการมีบุตรของแม่วัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า 15 ปี (แม่วัยใส) มากที่สุดคือ ร้อยละ 0.8 โดยแม่วัยรุ่นส่วนมากมีการศึกษาน้อยคือ จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด 130 คนต่อประชากร 1,000 คน และจะลดลงเรื่อยๆ ตามระดับการศึกษาของผู้หญิงที่เพิ่มขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าการรักษาการคงอยู่ในระบบการศึกษาของวัยรุ่นจะมีส่วนสำคัญในการช่วยลดปัญหาดังกล่าว รวมทั้งครัวเรือนยากจนจะมีปัญหาแม่วัยรุ่นสูงกว่าครัวเรือนรายได้สูง ซึ่งมีปัญหาการมีบุตรของแม่วัยรุ่นส่งผลกระทบต่อสุขภาพ อาทิ ภาวะเลือดจางในหญิงตั้งครรภ์ ภาวะความดันโลหิตสูง ภาวะซึมเศร้าหลังการคลอดบุตร เด็กมีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตจากภาวะครรภ์เป็นพิษ มีน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ และผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม มารดาวัยรุ่นจำนวนมากหลุดออกจากระบบการศึกษา ส่งผลให้รายได้ที่น้อยตามระดับการศึกษาที่น้อย รายได้ไม่เพียงพอให้เลี้ยงดูบุตรได้เหมาะสม เกิดความเครียด การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาการส่งต่อโอกาสในการเรียนต่อในระดับสูงของเด็ก จนก่อเป็นวัฏจักรความจน (เพิ่มโอกาสเป็นแม่วัยรุ่นและการส่งต่อความยากจน)

แนวทางการแก้ปัญหาแม่ข่ายรุ่นที่สำคัญคือ การเพิ่มมาตรการในการเฝ้าระวังและติดตามเด็กและเยาวชนในกลุ่มครัวเรือนที่มีความเปราะบาง กลุ่มเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยง โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างครอบครัวและโรงเรียน การสร้างค่านิยมเรื่องเพศสัมพันธ์ที่มีสุขภาวะและการป้องกันการท้องไม่พร้อม การสอดแทรกการสอนเรื่องทักษะชีวิตและผลที่ตามมาของการท้องไม่พร้อมให้เด็กได้รับรู้ และการรักษาการคงอยู่ในระบบการศึกษาของวัยรุ่นซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการช่วยลดปัญหาดังกล่าว

บทความเรื่อง “ผลกระทบของ COVID-19 ต่อความยากจน”

สถานการณ์ความยากจนของประเทศไทยก่อนการแพร่ระบาดของ COVID-19 ตั้งแต่ปี 2531-2562 มีทิศทางที่ดีขึ้น โดยสัดส่วนคนยากจนมีแนวโน้มลดลงมาก จากร้อยละ 65.17 เมื่อปี 2531 เหลือร้อยละ 6.24 ในปี 2562 คิดเป็นจำนวน 4.3 ล้านคน หากพิจารณาเป็นระดับครัวเรือน ในปี 2562 มีครัวเรือนยากจนทั้งสิ้น 1.31 ล้านครัวเรือน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.04 ของครัวเรือนทั้งหมด ลดลงเมื่อเทียบกับ 1.85 ล้านครัวเรือน หรือร้อยละ 7.64 ในปี 2561 เมื่อพิจารณาลักษณะทางประชากรและทางเศรษฐกิจของคนยากจน จะพบว่า (1) คนจนมีอัตราการพึ่งพิง (จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีและผู้สูงอายุต่อวัยแรงงาน) สูงกว่าครัวเรือนไม่ยากจนอย่างชัดเจน (2) เด็กและเยาวชนมีปัญหาความยากจนมากกว่ากลุ่มผู้สูงอายุและวัยแรงงาน และ (3) ประเภทครัวเรือนที่มีปัญหาความยากจนมาก ได้แก่ ครัวเรือนขนาดใหญ่ ครัวเรือนแหวกกลาง (ผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับเด็ก) ครัวเรือนไม่มีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ

ผลกระทบการแพร่ระบาดของ COVID-19 ตั้งแต่ต้นปี 2563 ทำให้เศรษฐกิจไทยหดตัวรุนแรง ส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของประชาชน จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างในช่วงการระบาด พบว่าร้อยละ 54 มีรายได้ลดลง รวมทั้งมีการก่อหนี้ทั้งในและนอกระบบเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ยังพบว่าอัตราการว่างงานปรับตัวเพิ่มขึ้นด้วย จากสถานการณ์ดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อครัวเรือนที่เดิมยากจนอยู่แล้ว และครัวเรือนกลุ่มที่อ่อนไหวต่อปัจจัยกระทบและอาจตกเป็นครัวเรือนยากจน ได้แก่

1. กลุ่มครัวเรือนยากจนจะได้รับผลกระทบรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะคนยากจนเมืองที่มีภาระค่าครองชีพที่สูง และมีภาระค่าใช้จ่ายการดูแลตนเองเพื่อไม่ให้ติด COVID-19 ด้วย
2. กลุ่มครัวเรือนเปราะบาง ซึ่งเสี่ยงต่อการตกเป็นครัวเรือนยากจน มีประมาณ 1.14 ล้านครัวเรือน ประกอบด้วย (1) กลุ่มครัวเรือนที่พึ่งพิงรายได้จากเงินช่วยเหลือจากบุคคลอื่นภายนอกครัวเรือน มีประมาณ 6.37 แสนครัวเรือน ซึ่งประกอบด้วย ครัวเรือนไม่มีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ ครัวเรือนสูงอายุ และครัวเรือนแหวกกลาง (2) กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้จากการทำงานลดลงมาก มีประมาณ 4.67 แสนครัวเรือน ได้แก่ ครัวเรือนที่ทำงานในสาขาที่เสี่ยงต่อการถูกเลิกจ้าง เช่น ทำงานในภาคการท่องเที่ยว หรือประกอบอาชีพอิสระ และ (3) กลุ่มครัวเรือนเกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีที่ดินทำกินน้อย มีประมาณ 0.49 แสนครัวเรือน แม้จะไม่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 โดยตรง แต่มีโอกาสทำให้ผลผลิตและรายได้ลดลง

รัฐบาลมีมาตรการช่วยเหลือ เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ดังนี้ (1) ระยะสั้น ได้แก่ การให้เงินช่วยเหลือชดเชยการขาดรายได้ จำนวน 5,000 บาท เป็นเวลา 3 เดือน สำหรับแรงงานอิสระ และเกษตรกร การช่วยเหลือเยียวยา 1,000 บาทต่อเดือน เป็นเวลา 3 เดือน ในกลุ่มเปราะบาง การช่วยเหลือค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขโรค การลดราคาสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ และ (2) ระยะปานกลาง จัดทำพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 โดยมีแผนงานรองรับเพื่อให้เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้ โดยเน้นกิจกรรมการสร้างงานและสร้างอาชีพสามารถรองรับแรงงานส่วนเกินที่อพยพกลับท้องถิ่นและชุมชน ตลอดจนสร้างระบบการเรียนรู้ในการพัฒนา/ปรับเปลี่ยนทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาความยากจน จากความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจได้อีกระลอก จึงต้องมีมาตรการรับมือ และเร่งรัดในการแก้ไขปัญหา ได้แก่ (1) **การใช้กลไกท้องถิ่นในการเข้าไปค้นหากลุ่มเป้าหมาย/ดูแลกลุ่มเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤต COVID-19** อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ซึ่งทำงานใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการสำรวจตรวจสอบกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ข้อมูลการช่วยเหลือ/เยียวยากลุ่มคนจน มีความทั่วถึงและทันท่วงที (2) **การเร่งรัดการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19** เพื่อให้เกิดการจ้างงาน ซึ่งจะทำให้ครัวเรือนมีรายได้ และสามารถรักษาระดับการบริโภค และคุณภาพชีวิตไว้ได้ และ (3) **การอำนวยความสะดวกในการสร้างงาน/สร้างอาชีพ** โดยการหาตำแหน่งงานว่าง การฝึกอาชีพ และการให้ผู้มีรายได้น้อยสามารถเข้าถึงแหล่งทุน/สินเชื่อที่เหมาะสม รวมทั้งการตลาดและสถานที่ค้าขาย ขณะเดียวกันต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงโครงสร้าง เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน ได้แก่ (1) **การแก้ปัญหาด้านการเกษตรทั้งระบบ** โดยเฉพาะในเรื่องเงินทุน องค์กรความรู้ด้านการตลาด และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการบริโภค และ (2) **การวางแนวทางแก้ปัญหาความยากจนในระยะยาวโดยการสร้างหลักประกันสังคม** อาทิ การเร่งขยายความคุ้มครองของการประกันตนตามมาตรา 40 การส่งเสริมการออม การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึง ตลอดจนการมีระบบข้อมูลเพื่อค้นหากลุ่มเป้าหมายที่เน้นการพัฒนาข้อมูลที่ครอบคลุมประชากรทั้งประเทศ โดยเฉพาะประชากรที่ยากจน กลุ่มเปราะบางต่างๆ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

16 พฤศจิกายน 2563

ตัวชี้วัดภาวะสังคม

องค์ประกอบหลัก	2561		2562		2561				2562				2563		
	ทั้งปี	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3		
1. การมีงานทำ^{1/}															
กำลังแรงงาน (พันคน)	38,434	38,178	38,145	38,482	38,725	38,382	38,365	38,420	37,959	37,968	38,193	38,173	38,726		
%YOY	0.9	-0.7	-0.2	0.6	1.5	1.7	0.6	-0.2	-2.0	-1.1	-0.4	-0.6	2.0		
การมีงานทำ (พันคน)	37,865	37,613	37,361	37,885	38,301	37,911	37,703	37,782	37,482	37,483	37,424	37,081	37,927		
%YOY	1.1	-0.7	0.2	0.9	1.7	1.9	0.9	-0.3	-2.1	-1.1	-0.7	-1.9	1.2		
ผู้ว่างงาน (พันคน)	404	373	474	411	373	359	351	377	394	372	395	745	738		
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	1.1	0.99	1.24	1.07	0.96	0.93	0.92	0.98	1.04	1.04	1.03	1.95	1.90		
การทำงานต่ำระดับ (พันคน)	293	250	336	283	319	232	336	239	193	231	284	704	442		
2. หนี้สินครัวเรือน^{2/}															
มูลค่าหนี้สินครัวเรือน (ล้านล้านบาท)	12.83	13.48	12.20	12.37	12.55	12.83	12.97	13.09	13.25	13.48	13.50	13.59	N.A.		
% YOY	6.0	5.1	5.2	5.7	5.8	6.0	6.3	5.8	5.6	5.1	4.1	3.8	N.A.		
สัดส่วนต่อ GDP (ร้อยละ)	78.4	79.9	77.7	77.5	77.6	78.4	78.4	78.4	78.9	79.9	80.2	83.8	N.A.		
NPL (พันล้านบาท)	120.5	140.6	115.9	115.8	118.8	120.5	126.4	124.4	133.3	140.6	156.2	152.5	N.A.		
% YOY	9.1	16.7	5.5	10.3	7.8	9.1	9.0	10.0	12.2	16.7	23.6	19.7	N.A.		
% NPL ต่อสินเชื่อรวม	2.67	2.90	2.78	2.72	2.73	2.67	2.75	2.74	2.81	2.90	3.23	3.12	N.A.		
3. สุขภาพและการเจ็บป่วย															
จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวัง (ราย)^{3/}															
หัด	5,556 (74.4)	6,562 (18.1)	630	632	1,186	3,108	2,065	1,582	1,520	1,395	730	140	191		
ไข้กาฬหลังแอ่น	20 (-28.5)	22 (10)	1	9	3	7	6	5	6	6	5	3	2		
ไข้สมองอักเสบ	745 (-8.5)	891 (19.5)	182	251	200	132	258	199	212	222	250	191	251		
อหิวาตกโรค	5 (-37.5)	12 (140)	0	2	2	1	6	4	1	1	0	2	2		
มือ เท้า และปาก	70,008 (-0.3)	67,203 (-4.1)	10,079	14,626	32,718	12,585	9,254	12,916	35,866	9,167	5,303	1,107	4,946		
บิด	3,399 (-29.8)	2,518 (-25.9)	1,132	956	741	561	646	731	642	499	654	537	589		
ปอดอักเสบ	283,601 (5.9)	256,194 (-9.6)	74,881	58,699	90,160	59,861	73,553	51,353	63,816	67,472	75,221	29,032	35,094		
ฉีหนู	2,540 (-26.8)	2,165 (-14.7)	402	637	932	569	466	495	710	494	259	330	516		
ไข้เลือดออก	86,922 (63.4)	129,906 (49.4)	6,830	24,029	35,564	20,499	15,548	31,766	54,906	27,686	9,012	17,797	36,063		
ไข้หวัดใหญ่	183,363 (6.7)	392,518 (105.3)	40,995	25,698	73,042	43,628	133,369	61,229	108,345	89,575	97,934	4,781	7,191		
พิษสุนัขบ้า	15 (87.5)	3 (-80)	7	3	3	2	0	2	0	1	0	2	1		
อัตราการตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่สำคัญต่อประชากร 100,000 คน															
- ความดันโลหิตสูง	13.1 (6.6)	14.2 (8.4)													
- หัวใจขาดเลือด	31.8 (3.2)	31.4 (-12)													
- หลอดเลือดสมอง	47.2 (6.9)	53.0 (126)													
- เบาหวาน	21.9 (12.1)	25.3 (159)													
- มะเร็งและเนื้องอกทุกชนิด	123.3 (2.4)	128.2 (4.2)													
ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายไตรมาส															
4. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน															
- ผู้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุทางบก (ราย)	8,361	8,667	2,310	2,003	1,799	2,249	2,422	2,177	1,899	2,187	2,046	1,416	1,669		
- คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ (คดี)	17,704	16,640	4,447	4,619	4,133	4,505	4,353	4,493	3,988	3,800	3,877	3,588	3,586		
- คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (คดี)	45,701	47,726	11,267	11,258	11,597	11,579	11,684	10,757	12,341	11,767	11,068	10,355	10,663		
- คดียาเสพติด (ราย)	289,666	385,971	64,704	77,157	72,784	75,021	86,291	94,196	97,520	91,230	91,895	81,430	70,791		
5. การคุ้มครองผู้บริโภค^{4/}															
5.1 จำนวนเรื่องร้องเรียน (ราย)															
- กรณีสัญญา	3,191	4,017	660	795	1,072	664	1,170	1,050	1,018	779	528	776	1,091		
- กรณีสินค้าและบริการทั่วไป	1871	2,105	522	433	482	434	459	706	545	395	547	429	1,758		
- กรณีฉลากสินค้า	1,434	7,191	330	253	417	439	726	3,452	1,705	1,328	949	2,525	537		
- กรณีกฎหมาย	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
- กรณีขายตรงและตลาดแบบตรง	940	2,252	254	180	220	286	377	651	721	503	534	1,189	975		
5.2 การให้คำปรึกษาทางสายด่วน 1166 (ราย)	52,504	47,996	11,082	14,879	13,684	12,859	11,759	11,579	13,127	11,531	15,258	13,737	13,278		

ที่มา: 1/ รายงานผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 2/ ธนาคารแห่งประเทศไทย
 3/ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
 4/ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี

NESDC News

Office of the National Economic and Social Development Council (NESDC) 962 Krung Kasem Road, Pomprab, Bangkok 10100

www.nesdc.go.th Tel. 0 2628 2847 Fax. 0 2628 2846 e-mail: pr@nesdc.go.th

f สภาพัฒนา สภาพัฒนา update สภาพัฒนา

Thailand's Social Outlook of Q3/2020

The significant social issues in the Thailand's Social Outlook of Q3/2020 are as follows: For the dimension of Human Qualities, there was a high number of unemployment rate and the decrease of working hour in employed people, as well as the tendency of increasing in the Non-performing debt (NPLs). For the health dimension, it was found that illness under surveillance disease decreased. In the dimension of social security, there was a decrease in criminal cases and road accidents. In the dimension of well-being and people's behavior, the consumptions of alcohol and cigarettes decreased. In addition, there were other interesting social situations including the preparedness of Thailand's public health system for the arrival of foreign tourists, the adolescent pregnancy in Thailand, and the article "The impact of COVID-19 on poverty".

The unemployment rate which remained high and the working hour of employed people which constantly decreased will affect the income and other factors of households. New graduated, young and high level of education workforces are still unemployed.

In Q3/2020, there were 7.4 hundred thousand unemployed persons. This was equal to 1.90 percent of unemployment rate that was similar to the previous quarter at 1.95 percent, which was during a severe COVID-19 pandemic. Young and high level of education workforces were the majority of unemployed persons. Considering the unemployment rate by the level of education, it was found that the undergraduate degree had been the highest among other levels, at 3.15 percent which had accounted as the highest since 2011, followed by vocational and high vocational degree at 2.79 percent and 2.73 percent respectively. Whereas the unemployment rate of workforces aged between 15-19 years old and 20-24 years old had risen to 9.4 percent and 7.9 percent respectively during this quarter as well. It indicated that young and high level of education workforce was the group that needed a continual care. There was an increase in the unemployment of workers in the formal sector. According to the Social Security Office report, it revealed that the number of beneficiaries of unemployment benefit was 4.88 hundred thousand persons, accounted for 4.4 percent of the total number of insured persons which had risen from the last quarter at 3.5 percent. Even though the unemployment for formal sector had increased, the overall unemployment remained steady. It showed that

when the workers in the formal sector became unemployed, they tended to switch to informal sector, for instance, a freelance or an agricultural worker, which affected the labor productivity. The temporary unemployment dropped. The Department of Labor Protection and Welfare reported that there were 1,387 businesses requested for the use of Section 75. It covered 3.3 hundred thousand labors, a decrease from the previous quarter of 7.9 hundred thousand.

There was a rise in the employment rate in Q3/2020. The number of employed persons had increased to 37.9 million, which accounted for the increase of 1.2 percent compared to the same quarter of 2019. It was an increase in the employment of non-agricultural sector by 1.8 percent, as more of businesses came back to normal operation. Another reason was the employment of non-agricultural sector in the same quarter of last year dropped dramatically from the effect of contraction in exports and a reduce in demand for production capacity. There was a rise in the employment in the following sectors; construction, wholesale/retail, transportation/storage by 6.6 percent, 4.6 percent, and 3.3 percent respectively. However, manufacturing sector had remained constantly decreased by 1.4 percent for six quarters. Apart from the reduction in orders, these industries were impacted by the technological disruption and the competition with foreign countries. Although it was the proper time for the agricultural sector, the employment rate in this sector reduced at 0.1 percent from the same period of last year due to many areas of the country still suffered from drought.

In spite of employment, workforces did not work efficiently. It could be clearly seen from the average working hours decreased over the same period last year from 43.5 hours per week to 41.6 hours per week. In addition, the number of overtime workers or those who worked more than 50 hours per week declined by 19.7 percent, which consequently resulted in the decrease in the productivity and income of workers. This would affect further to the purchasing power of households.

Issues to be monitored in labor sector The COVID-19 pandemic occurrence had affected labor market since the previous quarter. Despite the sign of improvement from this quarter, there are various issues that need to be followed up for the next period as follows: (1) **The potential for controlling the second wave of pandemic** Presently, the government executes the measure for economic recovery and allows the foreign tourists to travel to Thailand under the public health conditions. Even though the mentioned measure has advantages to the economic recovery, to prevent the severe effects of the second wave of pandemic to economy and employment, there must be a strict surveillance in every procedure of screening for the entry of foreign tourists. (2) **Participation in the employing measure from the government** The government has measures to promote the employment with the

unemployed persons and those who go back to their hometown, as well as the group of new graduates with high unemployed problems. However, there were only a few numbers of entrepreneurs and labors participated in the measure, in particular, the project that provide subsidy to the entrepreneurs to hire new graduates. There were 88,564 positions posted from the entrepreneurs, but only 57,096 workers registered, which 4,114 of them were in the process of preparing for the project agreements (reported on November 11, 2020) (3) **Impact of natural disasters on the agricultural employment** The flooding situation has continuously damaged the households and the agricultural areas since the beginning of the fourth quarter. Presently, there are 35 provinces affected by the flooding situation, particularly Southern and Northeast which more than 1.99 Rai of agricultural areas were devastated. (4) **The quality of life of labor** The gradual increase in unemployment and reduction in working hours caused the workers to receive lower incomes and may affect the quality of life of workers, the ability to pay for debt and the poverty.

From the above situations and issues, There are measures that can promote a more flexible labor market may help mitigate the consequences and help to increase workers' resilience in order to mitigate the impact as follows: (1) **Encouraging self-employed people to have capital and marketplaces**, for example, promoting a local market or street food in each area and community may increase the ways to make a living and generate more income for labors, especially those in the informal sector. (2) **Accelerating the implementation of projects under the Emergency Decree authorising the Ministry of Finance to Raise Loans to Solve Problems, to Remedy And Restore the Economy And Society as Affected by the Coronavirus Disease Pandemic**, that has been approved for 202 projects in order to create more jobs, employment, and income according to the guidelines. This will help create more employment for a period of 3-12 months for 3.4 hundred thousand positions. (3) **Promotion of skills development for both new graduates to be ready to work and those who have already worked or have a job to have more skills or to have new skills that will enable job adjustments** The group of new graduates entering the labor market but are still unable to find a job should be developed to have the necessary skills to work, such as language skills, technology skills, and negotiation skills. For those who have previously worked or who are currently working must develop skills continuously. In 2020, the World Economic Forum stated that there were several of essential skills for working, such as using technology in critical thinking, complicated problem-solving skills, servicing skills or having a good service mind, financial and resource management skills, as well as leadership and social influence skills to enhance the work efficiency.

Household debt rose at a slow rate while the quality of credit must still be monitored closely.

The household debt situation in Q2/2020 was worth 13.59 trillion baht, expanding by 3.8 percent, decelerated from 4.1 percent in the previous quarter. It was accounted for 83.8 percent of GDP, which steadily increased from the previous quarter. The main reason was the severe contraction of economy, included of continuous increase of the household debt value. It reflected the growing financial vulnerability of households, especially those who were affected or were at risk of income and employment from the economic crisis and the COVID-19 pandemic occurrence. The overall credit quality was still at risk and required close monitoring. Based on the outstanding balance of non-performing loans (NPLs) of commercial banks at the end of the second quarter of 2020, the value was 152,501 million baht. It grew by 19.7 percent and accounted for 3.12 percent to total loans, which decreased from 3.23 percent in the previous quarter. It was a result of measures to aid debtors and the alleviation of debtor classification criteria that improved overall debt quality situation.

Tendency of household debt in Q3/2020 is predicted that the demand in loan will increase due to the lessen measures of pandemic control, the surge in consumer confidence. The trend is also expected to rise in the household debt to GDP ratio, as well as the outstanding NPLs due to the economic contraction and unclear signs of recovery.

The impact of COVID-19 pandemic occurrence on the Thai's household debt was a crisis that demonstrated and emphasized on the financial vulnerability and structural problems of the Thai households. It showed that they lacked of assurance and immunity to cope with economic uncertainty. In the past, the government and financial institutes implemented measures to alleviate the affected debtors in both minor groups and business groups. In the next phase, if the time frame of measures has ended, but the economic situation has not yet recovered, there will be a risk of an increase in bad debt numerously. The household might create more informal debt, specially incurring debt for consumption goods. Therefore, this is a challenge for both government and financial institutes to establish policies for solving the household debt in a state of uncertainty.

The overall illness decreased, but a tendency of diseases that are likely to be more common in winter needed to be monitored.

Illness under surveillance dropped by 68.1 percent, which was the reduction in almost all diseases. There were illnesses under surveillance during rainy season, such as influenza patients decreased by 93.4 percent, patients with pneumonia decreased by 44.9 percent and

patients with dengue fever decreased 34.4 percent. The pandemic occurrence of COVID-19 stimulated people to watch out and look after themselves carefully, together with self-quarantine at home and social distancing practice. Nonetheless, there are still monitoring and surveillance issues for health and disease that are likely to increase in the next phase of the beginning of winter, such as pneumonia, influenza, and also the threats in health, such as deaths from cold weather, PM 2.5 dust problems, as well as an increase in disease cases, such as RSV and tuberculosis.

Consumption of alcohol and cigarettes decreased

In Q3/2020, the consumption of alcohol and cigarettes dropped by 5.5 percent. Alcohol consumption decreased by 7.5 percent and cigarettes consumption dropped by 2.5 percent. Most of the recent alcohol and cigarettes control operations focused on measures at national level, campaigns and public relations to educate people, the restriction of buying, the market control, and tax and price measures. However, there is still a lack of emphasis on the development of mechanisms to address local community-wide problems that may directly make a change since it could work closely to the people and consumers in the area, and also, could understand the socio-cultural and economic context of the local areas through the cooperation from all sectors including the government, private sector, civil society, Village Health Volunteers and local communities, which altogether could learn to solve the problems of the area until it becomes an agreement among the people in the community.

Overall criminal cases decreased, but still needed to watch out for the groups of children and young people which may enter the gambling cycle easily through various advertising channels. Thailand's human trafficking situation remained unchanged at the "Tier 2" level for the third consecutive year.

In Q3/2020, overall criminal cases fell by 25.3 percent compared to the same period of last year. Narcotic cases decreased by 27.4 percent, crimes against life, body and sexual assaults decreased by 10.1 percent and crimes against property also decreased by 13.6 percent. However, it is still needed to watch out for the groups of children and young people which may enter the gambling cycle easily, particularly the online gambling which is three times more severe than other types of gambling. Nowadays, there are many online gambling websites that offer various gambling services throughout the day by accessing via the internet on the smartphone or computer. The teenagers are the most likely to enter the gambling cycle due to persuasive advertisement. In terms of the situation of human trafficking in Thailand in 2020, the US TIP Report of 2020 yet ranked Thailand in the "Tier 2" category for the third consecutive

year, stating that Thailand continues to increase its efforts to prevent overall human trafficking. Furthermore, they also provided important suggestions to the operations of Thailand.

The number of accidents and deaths decreased but monitoring motorcycle accidents remained top priority.

Road traffic accidents and deaths in Q3/2020 decreased by 2.7 percent and 12.4 percent, respectively, as compared to the same period last year. The main contributing factors to road accidents include cutting in front of other vehicles that made up 36 percent of road casualties, followed by exceeding speed limits which accounted for 35.6 percent. Road accidents caused by motorcycle collisions were still the highest in this quarter, with big motorbikes mostly involved in accidents. Therefore, relevant agencies considered the need for stricter rules and requirements for big motorbikes in order to strengthen road safety, reduce injuries, and loss of life and property.

The number of complaints to the National Consumer Protection Board (NCPB) and the National Broadcasting and Telecommunications Commission (NBTC) increased.

According to the NCPB, the number of consumer complaints on goods and services in Q3/2020 increased by 7.5 percent as compared to the same period last year. Complaints on direct selling and direct marketing rose by 35.2 percent due to direct selling firms taking advantage of the COVID-19 to lure people to invest. The complaints to the NBTC also increased by 3.1 percent from the same period last year, which were predominantly about standard and quality of services. Moreover, the government should pay attention to the impact of Cross-Border E-Commerce (CBEC) in the country. Given that the growth of CBEC has been followed by the development of innovation, market adaptation and lifestyles, this complexity of the supply chain may open up opportunities for some sellers to exploit consumers. The quality of imported products through CBEC may not be as expected because it had neither obtained approval from the Food and Drug Administration (FDA) nor had it been inspected by the Thai Industrial Standards Institute (TISI). Because of these factors, some sellers used marketing strategies to attract people into buying counterfeit or low-quality products. Consumers might find taking legal action challenging due to language barriers, distance or other limitations. Therefore, additional measures or legislation are needed to protect consumers.

The preparedness of Thailand's public health system for the arrival of foreign tourists

Special Tourist Visa (STV) is an economic measure by the Thai government to restore the local tourism industry that has been greatly affected by COVID-19. Currently, public health

measures and guidelines have been put in place to strictly handle the arrival of foreign visitors. Medical supplies such as Favipiravir (medication used to treat COVID-19), N95 masks and personal protective equipment (PPE) were provided. More than 1,000 quarantine facilities across the country have been divided into State Quarantine (SQ), Alternative State Quarantine (ASQ), Local Quarantine (LQ) and Organization Quarantine (OQ), which can accommodate more than 46,000 people. In addition, 6,700 beds from isolation rooms and Airborne infection isolation rooms (AIIR-ICU) were also provided to accommodate patients (as of July 13, 2020). Although public health resources were prepared, raising awareness for Thais to protect themselves and infection prevention and control training for relevant staff continued. This included correcting people's understanding to avoid panic and not stick to having '0' COVID-19 cases in the country. Lastly, priorities should be given to the screening, isolation, quarantine or Testing-Tracing-Isolation (TTI) which can be used as an effective response and control leverage in the case of an outbreak.

Adolescent pregnancy in Thailand

Overall, the adolescent birth rates for mothers aged 15-19 years old, fell from 51 per 1,000 women aged 15-19 in 2015 to 23 per 1,000 women aged 15-19 in 2019. However, the birth rates remained high in Northern and Southern regions where the proportion of births to adolescents aged 15-19 were 42 per 1,000 women aged 15-19 and 35 per 1,000 women aged 15-19, respectively. Moreover, the adolescent birth rates for mothers aged less than 15 years were 0.8 percent. Most adolescent mothers have lower levels of education, with 130 per 1,000 women aged 15-19 completing elementary school, and this trend continues to decline as their level of education increases. It reflects that encouraging teenagers to remain in school is critical in preventing adolescent pregnancy. In addition, high adolescent birth rates tend to come from low-income households. Adolescence mothers also tend to be at higher risk of having anemia, high blood pressure and experiencing postpartum depression. Children are at risk of dying from pre-eclampsia and having low birth weight. In terms of socio-economic impacts, many adolescent mothers dropped out of school. The fact that education is related to future earnings, having a lower level of education means having insufficient money to raise children. This can increase risk of stress and family violence in the household. These factors will interrupt opportunities for children to receive higher education attainment, and a cycle of young maternity and poverty will continue from generation to generation.

In order to prevent teenage pregnancy, the government should strengthen the monitoring of children and youth in vulnerable households and high-risk groups of children. This can be done by collaborating with families and schools, establishing value of healthy sex and

preventing unplanned pregnancy, as well educating life skills and the consequences of unplanned pregnancy. Lastly, efforts are needed to increase access to education and encourage children to remain in school, as evidence suggests that education is crucial to resolving adolescent pregnancy.

The article “The impact of COVID-19 on poverty”

Poverty trend in Thailand from 1988-2019 before the outbreak of COVID-19 was on a path of successful reduction. The poverty rate fell from 65.17 percent in 1988 to 6.24 percent in 2019, or equivalent to 4.3 million people. At the household level, 1.31 million households or 5.04 percent of total households were living in poverty in 2019, which decreased from 1.85 million households or 5.04 percent of total households that were living in poverty in 2018. Data on the demographic and economic characteristics of the poor has shown that (1) dependency ratio (number of children below 15 years old and elderly population relative to the working age population) of poor households is obviously higher than rich households (2) children and youth are experiencing poverty more than elderly persons and working-age persons and (3) Larger households, skipped generation family households, and households that were not economically active are more vulnerable to extreme poverty.

The effect of COVID-19 since the beginning of 2020 has led to a rapid downturn in Thailand's economy, adversely affecting people's incomes and living conditions. The survey conducted during the coronavirus outbreak found that 54 percent of respondents have experienced lower incomes, increased debt to formal and informal institutions. Moreover, the unemployment rate also increased. Consequences of socio-economic impacts due to the outbreak not only affected poor households but also households that were vulnerable to shocks and were at increased risk to poverty. These households include:

1. **Poor households which will be severely affected**, especially the urban poor who bore high living costs and costs to avoid being infected with COVID-19.

2. **An estimated 1.14 million vulnerable households were at risk of falling into poverty.** These households included (1) Approximately 6.37 hundred thousand households were dependent on public and private assistance transfers. Among these households were elderly households, skipped generation family households, and households that were not economically active. (2) There were approximately 4.67 hundred thousand households that experienced lower incomes. These households worked in sectors that were more prone to job loss such as the tourism industry or self-employed. (3) There were approximately 0.49 hundred

thousand agricultural households that didn't own lands or own little lands. Although they weren't directly affected by COVID-19, productivity and incomes were likely to decrease.

Government relief measures to help people who were affected are as follows:

(1) **Short-term measures** included cash support of THB5,000 over a period of 3 months for freelancers and farmers, cash support of THB1,000 over a period of 3 months for disadvantaged groups, and support for households, such as, the reduction of utility bills and the price of basic necessities. (2) **Medium-term** measures included the Emergency Decree authorising the Ministry of Finance to Raise Loans to Solve Problems, to Remedy and Restore the Economy and Society as Affected by the Coronavirus Disease Pandemic, B.E. 2563 (2020). The royal decree allowed the government to borrow 1 trillion baht to address the impacts of the pandemic, aimed at creating jobs and incomes for workers returning to their communities, as well as developing a learning system that helps citizens to adapt skills to meet the needs of the labor market in the future.

Recommendations for solving poverty problems Due to uncertainties of the pandemic that might affect the economy again, policy recommendations to tackle poverty are (1) **Use local mechanisms to help identify targeted/vulnerable groups who were affected by COVID-19.** Local authorities (provincial administrative organizations (PAOs), municipalities, tambon administrative organizations (TAOs)) should participate in the verification and screening of potential beneficiaries because they have been working closely with local people. (2) **Speed up the implementation of programs to rebuild the economy and society hit by the outbreak.** This will allow households to gain more income and maintain their level of consumption and living conditions. And (3) **Facilitate job creation** by providing vacancies, training, financial access for low-income people and markets for people who need to sell products. At the same time, the government must place importance on addressing structural poverty to achieve sustainable outcomes. This can be achieved by (1) **revamping the whole agricultural system**, in particular capital funding, marketing knowledge and water sources for agricultural and consumption. And (2) **strengthening social security to tackle poverty in the long-run.** Initiatives include expanding the coverage of Article 40, encouraging savings and risk management to mitigate unexpected circumstances, as well as strengthening the poverty targeting system to reach more poor people and vulnerable groups.

Office of National Economic and Social Development Council

November 16, 2020

Key Social Indicators

Components	2018		2019		2018				2019				2020		
	Year	Year	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3		
1. Employment 1/															
Workforce (Thousands)	38,434	38,178	38,145	38,482	38,725	38,382	38,365	38,420	37,959	37,968	38,193	38,173	38,726		
%YOY	0.9	-0.7	-0.2	0.6	1.5	1.7	0.6	-0.2	-2.0	-1.1	-0.4	-0.6	2.0		
Employed Person (Thousands)	37,865	37,613	37,361	37,885	38,301	37,911	37,703	37,782	37,482	37,483	37,424	37,081	37,927		
%YOY	1.1	-0.7	0.2	0.9	1.7	1.9	0.9	-0.3	-2.1	-1.1	-0.7	-1.9	1.2		
Unemployed Person (Thousands)	404	373	474	411	373	359	351	377	394	372	395	745	738		
Unemployment Rate (%)	1.1	0.99	1.24	1.07	0.96	0.93	0.92	0.98	1.04	1.04	1.03	1.95	1.90		
Underemployed Person (Thousands)	293	250	336	283	319	232	336	239	193	231	284	704	442		
2. Household debt 2/															
household debt value (Trillion baht)	12.83	13.48	12.20	12.37	12.55	12.83	12.97	13.09	13.25	13.48	13.50	13.59	N.A.		
% YOY	6.0	5.1	5.2	5.7	5.8	6.0	6.3	5.8	5.6	5.1	4.1	3.8	N.A.		
Ratio to GDP (percent)	78.4	79.9	77.7	77.5	77.6	78.4	78.4	78.4	78.9	79.9	80.2	83.8	N.A.		
NPL (Billion baht)	120.5	140.6	115.9	115.8	118.8	120.5	126.4	124.4	133.3	140.6	156.2	152.5	N.A.		
% YOY	9.1	16.7	5.5	10.3	7.8	9.1	9.0	10.0	12.2	16.7	23.6	19.7	N.A.		
% NPL to Total loan	2.67	2.90	2.78	2.72	2.73	2.67	2.75	2.74	2.81	2.90	3.23	3.12	N.A.		
3. Health and Illness															
Number of patients under disease surveillance 3/															
Pneumonia	5,556 (74.4)	6,562 (18.1)	630	632	1,186	3,108	2,065	1,582	1,520	1,395	730	140	191		
Dengue Fever	20 (-28.5)	22 (10)	1	9	3	7	6	5	6	6	5	3	2		
Hand, Foot, Mouth	745 (-8.5)	891 (19.5)	182	251	200	132	258	199	212	222	250	191	251		
Influenza	5 (-37.5)	12 (140)	0	2	2	1	6	4	1	1	0	2	2		
Dysentery	70,008 (-0.3)	67,203 (-4.1)	10,079	14,626	32,718	12,585	9,254	12,916	35,866	9,167	5,303	1,107	4,946		
Measles	3,399 (-29.8)	2,518 (-25.9)	1,132	956	741	561	646	731	642	499	654	537	589		
Leptospirosis	283,601 (5.9)	256,194 (-9.6)	74,881	58,699	90,160	59,861	73,553	51,353	63,816	67,472	75,221	29,032	35,094		
Japanese encephalitis	2,540 (-26.8)	2,165 (-14.7)	402	637	932	569	466	495	710	494	259	330	516		
Cholera	86,922 (63.4)	129,906 (49.4)	6,830	24,029	35,564	20,499	15,548	31,766	54,906	27,686	9,012	17,797	36,063		
Meningococcal Meningitis	183,363 (6.7)	392,518 (105.3)	40,995	25,698	73,042	43,628	133,369	61,229	108,345	89,575	97,934	4,781	7,191		
Rabies	15 (87.5)	3 (-80)	7	3	3	2	0	2	0	1	0	2	1		
Rate per 100,000 population of death with major chronic non-communicable diseases															
- High blood pressure	13.1 (6.6)	14.2 (8.4)	No quarterly data available												
- Ischaemic heart disease	31.8 (3.2)	31.4 (-1.2)													
- Cerebrovascular disease	47.2 (6.9)	53.0 (12.6)													
- Diabetes	21.9 (12.1)	25.3 (15.9)													
- Cancer and tumors	123.3 (2.4)	128.2 (4.2)													
4. Safety of life and property															
- Patients from road accidents (cases)	8,361	8,667	2,310	2,003	1,799	2,249	2,422	2,177	1,899	2,187	2,046	1,416	1,669		
- Crimes against person (cases)	17,704	16,640	4,447	4,619	4,133	4,505	4,353	4,493	3,988	3,800	3,877	3,588	3,586		
- Property crimes (cases)	45,701	47,726	11,267	11,258	11,597	11,579	11,684	10,757	12,341	11,767	11,068	10,355	10,663		
- Narcotics (cases)	289,666	385,971	64,704	77,157	72,784	75,021	86,291	94,196	97,520	91,230	91,895	81,430	70,791		
5. Consumer Protection 4/															
5.1 Number of complaints (cases)															
- Contract/Property	3,191	4,017	660	795	1,072	664	1,170	1,050	1,018	779	528	776	1,091		
- Goods and service	1871	2,105	522	433	482	434	459	706	545	395	547	429	1,758		
- Advertisement	1,434	7,191	330	253	417	439	726	3,452	1,705	1,328	949	2,525	537		
- Law	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
- Direct sales and marketing	940	2,252	254	180	220	286	377	651	721	503	534	1,189	975		
5.2 Hot line 1166 (cases)	52,504	47,996	11,082	14,879	13,684	12,859	11,759	11,579	13,127	11,531	15,258	13,737	13,278		

Source: 1/ Labor force survey report, National Statistical Office, Ministry of Digital Economy and Society

2/ Bank of Thailand

3/ Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Health

4/ Office of the Consumer Protection Board, Office of the Prime Minister